

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/361/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

44/2013. (II. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ (továbbiakban: panaszos), által 2012. május 10-én előterjesztett panasza alapján indult eljárásban a 2013. február 27-én – Dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos – a Testület nyilvántartása szerint – 2012. május 9-én személyesen, az Országgyűlés Irodaházában nyújtotta be panaszbeadványát a Kínai Népköztársaság miniszterelnök-helyettesének magyarországi látogatása során 2012. április 30-ától 2012. május 1-jéig terjedő rendőri atrocitások miatt.

A panaszos beadványában több vele és más személyt – tibeti menekülteket – érintő intézkedést sérelmezett. A Testület a panaszban a panaszoson kívül megjelölt személyek panaszát külön állásfoglalásban értékelte.

I.

1) A panaszos előadta, hogy a Tibetet Segítő Társaság Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány), több Magyarországon élő tibeti menekült és a panaszos is részt vett a Kínai Népköztársaság miniszterelnök-helyettesének magyarországi látogatásával érintett

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

helyszíneken. A panaszos hozzátette, hogy az Alapítvány elnökeként lelkiismerete diktálta a jelenlétet, illetve lojalitásból is tiltakozott „Kína, Tibet ellen irányuló brutális, élet elleni intézkedései ellen, még akkor is, ha ez esetleg kellemetlen a Magyarországra látogató Kínai delegáció vezetőjének és tagjainak, illetve az őket fogadó magyar vendéglátóknak”. A panaszos tette azért is, mert Magyarország jelenlegi és volt Alaptörvénye szerint véleményét szabadon kifejezheti, tiltott önkényuralmi jelképeket pedig nem használtak, és a közrendet, közbiztonságot, de még csak a köznyugalmat sem zavarták, nem veszélyeztette sem ő, sem munkatársai.

A Magyarországon élő tibeti közösség tagjai a magyar államtól menedékjogot kaptak, hiszen hazájukban a kínai hatóságok által kínzásnak, bántalmazásnak és életveszélynek, valamint megalázó bánásmódnak voltak kitéve. A panaszos számára – akinek feladata épp a menedékes tibetiek jogi védelme, gazdasági, kulturális és egyéb támogatása, segítése – érthetetlen, hogy a magyar hatóságok pont azokkal szemben lépnek fel, akiknek nemzetközi egyezményen és a hazai jogszabályokon alapuló menedéket biztosítottak.

A panaszos ezt követően időrendi sorrendben ismertette a sérelmesnek tartott intézkedéseket.

a) 2012. április 30. 11 óra 45 perc körül, a Budapesten a Kálvin tér és Üllői út kereszteződésénél egy tibeti menekült, a járdán tartózkodott, kb. 1-1,5 méterre az úttest szélétől, és ezen a helyen a kínai konvoj elhaladásának idejében, egy tibeti zászlót kívánt lengetni, a hazáját ért súlyos emberjogi atrocitások miatt. Már megjelenésének pillanatában rendőrségi kisbusz állt meg a közelében és több rendőr vette körül a menekültet. A rendőrök intenzív igazoltatásba kezdtek és a Tibet zászlót elvették tőle, majd folyamatosan azt ismételték, hogy nem tűntethet, nem használhat tibeti zászlót és nem kiabálhat – „Free Tibet” – és semmilyen módon nem fejezheti ki a kínaiakkal szembeni véleményét. A menekült magyarul tiltakozott, mire az intézkedő rendőrök közölték vele, hogy parancsra cselekszenek. Az intézkedés alatt a kínai konvoj elhaladt, majd ezután még percekig folyt az igazoltatás, melynek során a tibeti menekült adatait rögzítették.

Az intézkedés alatt a panaszos a helyszínre érkezett és felvilágosítást kért a rendőröktől a történetekről, tudatva velük, hogy a menekült jogszerűen járt el. Az intézkedő rendőrök „nem adtak helyt” a panasznak, hanem vitába keveredtek velük, majd a konvoj elhaladása után visszaadták a zászlót és elmentek.

Az intézkedés során kilátásba helyezték az előállításukat, arra az esetre, ha nem hagyják abba a tiltakozást. Közben többször felszólították a panaszost és a menekültet, hogy hagyják el a helyszínt, ami a panaszos számára érthetetlen volt, mert a szóban forgó terület nem volt lezárva, a konvoj elhaladt, „nem én kezdtem az intézkedést, hanem a rendőrök, így nekik kellett volna visszavonulniuk”.

b) A panaszbeadvány szerint 2012. április 30-án 14 óra 30 perckor a panaszos megjelent a Marriott Hotelnél, ahol az Erzsébet teremben kínai-magyar üzleti találkozó zajlott nyilvános keretek között. A panaszos a találkozóra minden nehézség és ellenőrzés nélkül bemehetett és a közönség soraiban leülhetett, a kínai és a magyar rendezők szeme láttára. 14 óra 40 perckor a kínai miniszterhelyettes mondott beszédet, ami alatt a panaszos kiment a közönség elé és felmutatott egy tibeti zászlót. A panaszos az előadást nem akadályozta meg egyéb cselekménnyel vagy hanggal. Rövid időn belül több kínai, később pedig magyar személy is a panaszosra „rontott”, és 30 másodperces dulakodás után erőszakkal, erőteljesen lökték ki a

teremből úgy, hogy közben a panaszos egyik ujjá megsérült. A dulakodás alatt a tibeti zászlót a kínaiak kirángatták a panaszos kezéből (eközben sérült meg az ujj) és azt többszöri kérésre sem adták vissza.

A teremből kiérve kb. 10-15 kínai fenyegetőleg körbevette, durva hangon szidalmazta a panaszoszt, és magyarul a „takarodj innen” szavakat ismételték és lökdösték őt. A helyszínre érkeztek a szálloda biztonsági emberei, akik szintén felszólították a panaszoszt, hogy hagyja el a szálloda területét. A szálloda halljába érve egyenruhás rendőrök fogadták a panaszoszt, és igazolásra szólították fel, valamint kivezették a szálloda elé.

A szálloda előtt az összes zsebét többször ki kellett pakolnia, falhoz állították és a ruházatát átvizsgálták. Felszólították a panaszoszt, hogy hagyja el a szálloda környékét és, hogy oda ne menjen vissza. A panaszos megjegyezte, hogy ekkor közterületen állt, illetve, hogy az előadás nyilvános volt. A rendőr közölte a panasossal, hogy azért kell elmennie, mert a rendezvény „mostantól” nem nyilvános és „azért is mert ő ezt mondta”.

Mielőtt a panaszoszt kitessékelték a szállodából, a hallban várakozó tibeti menekültet is minden magyarázat nélkül kiutasították a szállodából, aki egyébként a hall presszójában ült és fogyasztott.

c) 2012. május 1-jén 11 óra körüli időben a Várban, a Sándor palotához vezető autó úton számtalan kínai várakozott a járdán, kínai zászlóval a kezükben. A terület nem volt lezárva. Erre a helyszínre érkezett a panaszos és a korábban megnevezett tibeti menekült abból a célból, hogy tibeti zászlót mutassanak tiltakozásuk jeleként a kínai konvoj felé. Megérkezésüktől kezdve több tucat – civil- és egyenruhás – rendőr követte őket. A Sándor Palotához vezető úton, a gyalogos feljáró közelében N. C. és a panaszos a járda jobb és bal oldalán álltak, mindkettőjük kezében videokamera volt.

A konvoj közeledésének idejében mindkettőjük körül fokozott rendőri jelenlét támadt (kis busz és kb. 10 rendőr) és a konvoj közlekedésekor a panaszoshoz és a tibeti menekülthöz odamentek. A menekültet igazolásra szólították fel, valamint arra, hogy a trikóján lévő tibeti zászlóminta miatt hagyja el a helyszínt. Utána többszöri erőteljes felszólítás után, majd „erőszakkal” megakadályozták, hogy videofelvételt készítsen. Többször durván hívták fel a figyelmét arra, hogy hagyjon fel a videofelvétel készítéssel, és egy rendőr kézzel takarta el a videorendszer lencséjét, így a felvételkészítés lehetetlenné vált.

Az intézkedés alatt a tibeti zászlót is erőszakkal elvették a tibeti menekülttől, ahogy a videokamerát is, mondván, hogy azt ellenőrzik, hogy nem lopott-e az eszköz. Miután a konvoj elhaladt, a zászlót, a kamerát és az igazolványát visszakapta a tibeti menekült.

Ez idő alatt a járda másik oldalán hasonló módon igazoltatták a panaszoszt is. A panaszos azon kérdésére, hogy a számtalan kínai zászlót lengető kínait miért nem igazoltatják, nem kapott érdemi választ. Az egyik rendőr a tibeti zászlót kihúzta a panaszos kezéből, mondván, hogy az intézkedés alatt nála kell hogy legyen, mert meg kell vizsgálnia, hogy nincs-e benne szűrő-, vágóeszköz és lőfegyver. A panaszos zsebei és a zászló átvizsgálását többször elvégezték és a kameráját is át kellett adnia ellenőrzés céljából.

Az intézkedő rendőr ez alatt arra szólította fel a panaszoszt, hogy a tibeti zászlót tegye el a zsebébe, és azt onnan ne vegye elő. A konvoj elhaladása után az intézkedés véget ért, és a panaszosztól elvett dolgokat visszaadták, majd elküldték a helyszínről, amely továbbra is

nyitott közterületnek minősült. A panaszos a konvoj elhaladásakor azt kiabálta, hogy „Free Tibet”, mire ők felszólítottak, hogy ne kiabáljon, mert megsüketülnek. A panaszost jelezte, hogy a két eseményről bizonyítékként töredékes videofelvétel készült.

d) A panaszos végül előadta, hogy 2012. május 1-jén 12 óra 30 perc körüli időben a konvoj várból való elhaladása és a fenti esemény után két tibeti menekült és a panaszos a Halászbástya felé mentek, a két menekült kezében – minden hangoskodás nélkül – egy-egy tibeti zászló tartott. A rendőrőrs közelében hirtelen megjelent két fiatal nő civil ruhában (ujjatlan trikó), oldalukon – rejtés nélkül – löfegyverrel és egyéb szolgálati felszereléssel. Az egyik nő nyakában egy rendőrségi címer lógott, azonban a másiknál nem volt semmi, ami azonosításra alkalmas lett volna. A két nő nem igazolta magát, nem közölte a rendőri mivoltot sem, annak ellenére, hogy a panaszos többször nyomatékosan felszólította őket arra. Az érthetetlen „akció” alatt a tibeti zászlókat akarták elvenni, aminek következtében az egyik tibeti menekültet „több percen keresztül karjánál fogva rángatták, helyváltoztatásra kényszerítették annak ellenére, hogy céljukat közölték volna”. Arra többször felszólították ugyan, hogy adja át a zászlót, azt azonban többszöri felszólításukra sem közölték annak indokát. Végül a 20 éve Magyarországon tartózkodó, egyetemi tanár olyan idegállapotba került, hogy a földre vetette magát egy busz előtt. Időközben egy civil ruhás rendőr férfi jelent meg, aki kérésükre igazolta magát. A rendőr látva a kialakult helyzetet – a rendőrség tekintélyét megóvva – próbálta a megkezdett – és általa is rossznak tartott – intézkedést helyrehozni. Ennek során közölte, hogy K. D. álljon fel, és békében eltávozzon, úgy, hogy ők is elmennek. A két nő ekkor már csak külső szemlélőként állt, és még a saját intézkedésüket sem fejezték be, illetve azt hivatalosan át sem adták.

Egy kis időre rá egy privát rendszámú autó is megjelent két civil ruhás rendőrrel és a fekvő tibeti menekültet megbilincseltek, majd a kocsiba beültették és elmentek vele. Az előző két esemény alatt turisták tucatjai megrökönyödve, megbotránkozva és riadalommal nézték a rendőri atrocitásokat.

A panaszos a fent leírtak alapján panasszal élt „az ismeretlen rendőrök és parancsnokaik ellen, a szakszerűtlen, durva és megalázó rendőri intézkedésnek hívott tevékenység ellen, amely számos ponton megsértette – a panaszos véleménye szerint – a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendeletet rendelkezéseit, valamint egyéb rendelkezéseket is, így Magyarország Alaptörvénye, a Polgári Törvénykönyv és a fegyverviselésről szóló törvény előírásait.

A panaszos az utolsó eset kapcsán előadta, hogy az intézkedő rendőrök közül az egyik nem viselt azonosítót, sem nyakba akasztott igazolványt. Mindkét rendőr jól látható módon tartotta a szolgálati fegyverét és az egyéb felszereléseit. A panaszos szerint „a rendőri tekintély megtartásához nem járult hozzá a strand felső használata sem”. A panaszos rögzítette, hogy a fegyvereket az arról szóló szabályok szerint rejtve, testen kell viselni. Ennek a két rendőrnek messze nem tett eleget, kilétük, hivatalos személy mivoltuk nem volt kellőképpen tisztázva és igazolva, magatartásuk és fegyverviselésük alkalmas volt arra, hogy a panaszosban és másokban riadalmat és megbotránkozást keltsen közterületen.

A panaszos szerint az, hogy nyilvános rendezvényen tőle a tibeti zászlót elvették, „kimeríti a dolog elleni erőszakkal lopás büntett megalapozott gyanúját”.

A panaszos álláspontja az általa és a tibeti menekültek által történő videofelvétel készítés megtiltása szintén jogszabályellenes volt, noha jogszabály nem rendezi közterületen az ilyen

jellegű felvételek készítésének módját. A panaszos szerint „egyértelműen meg kell állapítani, hogy a rendőr közszereplőnek minősül és, mint ilyen nem tilthatja meg az eseményről, az intézkedéséről és a róla készült fénykép, illetve filmfelvétel készítését.

A panaszos kérte a Testülettől panasz vizsgálátát.

2) A panaszos a Testület megkeresése alapján megküldte panasz kiegészítését, illetve a panaszbeadványában megnevezett két tibeti menekült meghatalmazását, valamint egy igazolási kérelmet.

A panaszos igazolási kérelmében előadta, hogy az általa sérelmezett intézkedésekre 2012. április 30-án és 2012. május 1-jén került sor. Tekintettel arra, hogy május 1-je ünnepnap, ezért 2012. május 2-án nyílt meg panasztételi lehetősége, így a panasz beadási határideje is csak 2012. május 10-én 24 órakor ért véget. A panaszos előadta, hogy 2012. május 10-én nyújtotta be panaszát személyesen az Országgyűlés Irodaházában. A panaszossal az átvevő közölte, hogy azonnal továbbítja a Testület felé, de átvételi elismervényt nem adott neki.

A panaszos ezt követően az egyes intézkedéseket pontosította a Testület által feltett kérdések alapján.

a) A panaszos előadta, hogy a 2012. április 30. 11 óra 45 perc körüli intézkedés alkalmával őt igazoltatták, de azt nem indokolták meg. Ekkor ruházatátvizsgálásra nem került sor. A panaszos érdemi tájékoztatást nem kapott, ahogy a panasztétel lehetőségéről sem. A konvoj elhaladása után a panaszos elhagyta a helyszínt. A rendőri intézkedésben 5-6 rendőr vett részt, akiknek állományi viszonya nem ismert a panaszos számára.

b) 2012. április 30-án 14 óra 30 perc körüli rendőri intézkedés során a rendőrök nem jelölték meg az igazoltatás célját. A szálloda halljába a panaszost betuszoló három kínai és egy magyar mutatta meg a rendőröknek a panaszost, mire három-négy rendőr kezdte igazoltatni a panaszost. A ruházatátvizsgálás okát szintén nem jelölték meg, a panaszost feltett kezekkel állították falhoz és többször kipakoltatták a zsebeit, valamint „végigtapogatták”. További intézkedés nem történt, csak a panaszos szerint követték őt a Napoletánáig. A rendőrök egyik esetben sem közölték, hogy honnan küldték őket. Ezen intézkedő rendőrök állományi viszonya is ismeretlen panaszos előtt. A rendőröktől nem kapott tájékoztatást a panasztétel lehetőségéről.

c) A 2012. május 1-jén 11 óra körüli időben történt rendőri intézkedés kapcsán a panaszos rögzítette, hogy minden indok nélkül igazoltatták, majd 10 perc elteltével – miután elmondta, hogy ki ő és miért van ott – közölték, hogy arról akarnak meggyőződni, hogy nincsen-e nála fegyver. A videofelvétel készítést azzal az indokkal akadályozták meg, hogy nem lopott-e az általa használt kamera. Ezen intézkedő rendőrök állományi viszonya is ismeretlen panaszos előtt, illetve ekkor sem kapott tájékoztatást a panasztétel lehetőségéről.

A panaszos hozzátette, hogy az intézkedést megelőzően a járdán várakozott csendben, míg a tibeti menekült szintén csöndesen állt az úttest másik oldalán a járdán. Az intézkedés alatt normális hangnemben megkérdezte a panaszos az igazoltatás okát, mire azt válaszolták, hogy „budapesti általános ellenőrzés van”. A panaszos visszakérdezett, miszerint nem a kínai küldöttség-e az indoka annak, amire választ nem kapott a panaszos. Ezután a panaszos minden rendőri utasítást – igazolvány, kamera, tibeti zászló átadása – teljesített, kiegészítve azzal, hogy a panaszos – a tulajdonát képező – a kezében lévő tibeti zászlót nem adta át, „azt

az egyik rendőr szó szerint kicibálta” a kezéből. Ennek okaként szó szerint a következőket jelölte meg: „a zászlónak az intézkedés alatt nálam kell lennie azért, hogy megvizsgáljam, nincs-e benne szűrő-, vágóeszköz, illetve lőfegyver”. A panaszos megjegyezte, hogy körülötte csak magyar rendőrök, illetve kínai biztonsági emberek voltak, a háta mögött pedig fal volt. A rendőrök és a biztonsági emberek úgy körbevették a panaszost, hogy senki nem látta őt.

d) 2012. május 1-jén 12 óra 30 perc körüli rendőri intézkedés alkalmával a két rendőrnő nem igazoltatta a panaszost. Az eset körülményeként adta elő a panaszos, hogy a két tibeti menekülttel békésen sétált, és ők tartották kezükben a tibeti zászlót. Az intézkedés alatt a tibetieket felszólították, hogy igazolják magukat, akik nem tették ezt meg. A panaszos a két rendőrnőt megkérte, hogy igazolja magát, azzal a kijelentéssel, hogy „hölgyeim, kérem, igazolják magukat”, mire az egyikük a derékszíján megvillantott valami fémből készült tárgyat, „a másik még ennyit sem tett”. „Erőtlenül, szakszerűtlenül” próbált tenni valamit a két rendőrnő. Az eseménynek kb. 20 szemtanúja volt.

3) A panaszos által megküldött felvételek a következőket tartalmazzák.

a) A panaszban sérelmezett Marriott Hotelben történekről készült videofelvételen látható amint a szálloda egyik termében megkezdődik egy Kínai Magyar üzleti konferencia. A panaszos egy beszéd kezdetén előre megy a teremben, majd megállva a konferencia résztvevői előtt egy tibeti zászlót emel fel. A történekr láttán több öltönyös férfi megkezd a panaszos kivezetését, majd a panaszos ellenállására „kituszkolását”, miközben a panaszos kétszer háromszor azt kiáltja, „free Tibet”. Ezután a hotel termén kívüli néhány másodperces felvétel következik, de azon rendőri intézkedés, illetve rendőrök nem azonosíthatók be. Látható amint civil személyek körbeveszik a panaszost és távozásra késztetik, hallható egy személytől, hogy a hotelben egy magánrendezvény zajlik.

b) A Budai Várba vezető úton történt rendőri intézkedésekről készült felvételt is megküldte a panaszos.

A felvételen 2 perc 8 másodpercig az látható, hogy több (kb. 10) egyenruhás rendőr, továbbá civil ruhás rendőrök és a panaszos várakozik. A panaszos kezében egy fényképezőgép látható, valamint az, hogy két egyenruhás rendőr közeledik felé.

2 perc 8 másodpercnél a panaszos társával szembeni intézkedés hallható és látható, noha a felvétel mozog és rossz minőségű, de abból kiderül, hogy kit igazoltatnak. (Az intézkedés a következőképpen kezdődik: „jó napot, rendőrség”, „igazolványt kérünk”, „forduljon meg legyen szíves”. Majd úgy folytatódik, hogy egy rendőr az intézkedés alá vontat felszólítja, hogy vegyen fel egy pulóvert, mert „ebben nem lehet”, illetve felhívja a figyelmét arra, hogy forduljon meg és „menjen hátra”. Az intézkedés alá vont személy megkérdezi, hogy miért. Erre különféle válaszok érkeznek: „azért”, „mert ott intézkedünk magával”. Az intézkedés alá vont megkérdezi, hogy „mit csinált”, mire az egyik rendőr úgy reagál, hogy „én mondom meg, hogy mit csinálsz”. Majd az egyik rendőr azt mondja, „na, igazolványt” és felszólítja a kamera kikapcsolására. Az intézkedés alá vont többször megérdeklőd, hogy mit csinált „rosszul”, amire úgy felel az egyik rendőr, hogy „semmit, csak igazoltatjuk”, majd ismét felszólítja a kamera kikapcsolására, illetve, hogy pakolja ki tárgyait. Majd ismét a kamera kikapcsolására vonatkozó felhívások következnek, ami úgy végződik, hogy az egyik rendőr azt mondja, „többször nem szólítom fel”. A felvétel ezután véget ér, megszakad.)

A következő képsoron 3 perc 32 másodperctől az látható, amint a panaszos társa a Budai Várban egy tibeti zászlót nyitott állapotban a kezében tart és várakozik.

A felvételen 5 perc 19 másodpercnél kezdődik a panaszossal szembeni intézkedés. Megjegyzendő, hogy nem igazán látható érdemi kép a felvételen, egyszer azonban a panaszos egyértelműen beazonosítható, illetve a következő párbeszéd hallható a rendőr és a panaszos között.

Rendőr: A következő a kérésem, magának van egy zsebe, így van? Így van. Az a kérésem, hogy megfogja a zászlót és be fogja oda rakni. Megtörténik ez?

Panaszos: Meg.

Rendőr: Helyes. Én tartom a szavam, maga is tartsa.

Panaszos: Ja, hogy tartsam ott?

Rendőr: Igen, most ezt kértem.

Panaszos: Miért?

Rendőr: Mert most ezt kértem, hogy ha visszaadom, akkor rakja el.

Panaszos: No, de ez jogtalanság, hogy Ön engem erre kér.

Rendőr: Én kértem, nem utasítottam, csak kértem, ennyi.

Panaszos: Nekem az a dolgom, hogy a Tibet zászlót felmutassam, ha jön a kínai delegáció. Ez normális dolog, ez nem bűncselekmény, ez nekem állampolgári jogom.

Majd később hallható egy másik rendőrtől, amint kérdőre vonja a panaszt amiatt, hogy felveszi a rendőri intézkedést. Úgy fogalmaz: „felvesz mindent folyamatosan? Tudja, hogy nem lehet, személyiségi jogok...”. A panaszos úgy reagál, hogy tudja, jól ismeri a jogszabályokat, illetve hozzáteszi, hogy ő nem a rendőrök ellen van. Mire a rendőr megkérdezi, hogy akkor miért veszi fel a rendőri intézkedést. Majd folytatódik a párbeszéd:

Panaszos: Jogtalanság, hogy elvették a tibeti zászlót.

Rendőr: Nem vettem el, Ön adta oda és megbeszéltük, hogy vissza is adom.

Ezután a panaszos kéri a rendőrtől, hogy adja neki vissza a zászlót. Majd ez egyik rendőr megkéri a panaszt, hogy kapcsolja ki a fényképezőgépet, mondván, hogy azt is lekérdezi a körözési rendszerben.

c) A panaszos által rögzített harmadik felvétel szintén egy, a Budai Várban történt intézkedést tartalmaz. A felvételen két, civil ruhás – farmernadrágot, szűk nyári ujjatlan trikót, illetve a farmernadrágon feltűnően elhelyezett fegyvert viselő – rendőrnő – akik közül az egyiknek a nyakában lóg a szolgálati jelvény, a másiknak pedig a farmernadrág zsebére van felrögzítve az –, a panaszos és a két tibeti menekült azonosítható. A tibeti menekültek demonstrálásuk jeleként tibeti zászlót tartanak a kezükben, amelyet a rendőrnők meg kívánnak akadályozni, miközben a panaszos többször az intézkedő rendőröket azonosításra kéri fel. Többszöri kérésre az egyik rendőr a farmernadrágja bal első zsebében lógó jelvényre mutat, de egyébként egyikőjük sem közöl azonosítással kapcsolatos adatot, sem az intézkedésüket megalapozó indokot, jogalapot, még csak azt sem, hogy milyen intézkedés történik. A rendőrnők konkrét tevésekre utaló utasítást nem adnak, nem jelölik meg a rendőri intézkedés tényét sem, mindössze a következőket hajtogatják: „álljon meg” (amely felszólítással maga a rendőri fellépés is kezdődik, és amit többször elismételnek), „nyugodjon meg”, „ne kamerázzon” (többször megismétlődik), „hajtsa össze a zászlót”, „ne kiabáljon”, „nem kell itt a fesztivált csinálni”. A panaszos és a két másik személy által többször az intézkedés indokára vonatkozó kérdésre semmiféle érdemi válasz nem érkezik. A rendőrnők – nem uralva a helyzetet – próbálják kiszedni a tibeti zászlókat a menekültek kezéből, illetve eltakarni azt, amellyel szemben a két férfi ellenkezik. Mind a rendőrnők mind a tibetiek váltakozó intenzitású

mozgásban vannak a járdán, illetve az útesten. A felvételen teljes zűrzavar tapasztalható a rendőri intézkedésként nehezen azonosítható esemény alatt. A helyzet odáig fajul, hogy az egyik tibeti menekült lefekszik az útest közepére egy busz elé, betakarva magát a tibeti zászlóval. A tibeti férfi azok után cselekszik így, miután a tettelegesség szintjét csaknem elérő fizikai konfliktus alakul ki közte és az egyik rendőrnő között – azaz a rendőr próbálja a férfit karja fogásával az útestről levezetni, majd a zászlót ragadja meg, illetve tolja el a férfit, míg a tibeti agresszíven ellenáll a rendőrnőnek úgy, hogy vállával löki el magától. Látható ezek után, hogy a két rendőrnő határozatlanul kérleli a fekvő férfit, hogy álljon fel, amely kérésnek a férfi nem tesz eleget, és közben kiabálni kezd („free Tibet”). Idő közben egy további civil ruhás rendőr is megérkezik – kezében egy ásványvizes üveggel –, és többször arra kéri a férfit, hogy álljon fel. A férfi továbbra sem tesz eleget a rendőri felszólításoknak, míg nem egy negyedik civil ruhás rendőr meg nem jelenik, határozott lépésekkel a fekvő férfihez közelít, bilincset vesz elő, megbilincseli a férfit és felállítja az aszfaltról. A tibeti menekült minden ellenállás nélkül a rendőrrel tart, majd beültetik egy civil szolgálati gépkocsiba és elhajtanak vele. Az utolsó néhány másodpercben az látható, amint egy rendőrségi szolgálati gépkocsi egyenruhás rendőrökkel szintén a helyszínre érkezik. Az egész felvétel alatt látható, amint egyre több járókelő megáll, nézi, illetve fényképezőgéppel rögzíti a történeteket.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a Budapesti Rendőr-főkapitányságtól (a továbbiakban: BRFK), valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK Rendészeti Helyettesének – a BRFK Hivatala vezetőjének címezett – tájékoztatása a panaszban sérelmezett, és a panaszt érintett rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbi információkat tartalmazza.

Magyarország Miniszterelnöke meghívására 2012. április 30. és 2012. május 1-je között hazánkba látogatott Li Keqiang, a Kínai Népköztársaság első miniszterelnök-helyettese. A tájékoztatás szerint a Magyar-Kínai Társadalmi Fejlesztésért Alapítvány több rendezvényt jelentett be a panasz által érintett időpontokra. (2012. április 30-án: 11.00-16.00 I. kerület, Hess András tér 1. és Szentháromság tér, 15.00-17.00 XV. kerület, Kavicsos köz 2-4., 16.00-18.00 I. kerület, Sándor-palota, 17.00-19.00 óra I. kerület, Budavári Palota, 17.30-19.00 XIV. kerület, Hősök tere, I. kerület, 18.00-19.30 Hess András tér 1. és Szentháromság tér, 18.30-21.30 V. kerület, Parlament hajókikötő, 21.00-22.00 I. kerület, Hess András tér 1. és Szentháromság tér; 2012. május 1-jén: 09.00-12.00 I. kerület, Hess András tér 1., 09.00-10.30 I. kerület, Gellért-hegy, 10.00-14.00 óra V. kerület, Kossuth Lajos tér Parlament; 13.00-15.30 óra I. kerület, Hess András tér 1.)

Az operatív helyzet értékelése céljából a BRFK felvette a kapcsolatot a biztosításban részt vevő és együttműködő erőkkel. A Tibetet Segítő Társaság Alapítvány a delegációs helyszínekre tüntetéseket nem jelentett be, de előző küldöttségekhez hasonlóan várható volt, hogy felhívja a figyelmet a Tibetben zajló erőszakos cselekményekre.

A helyzetértékelést követően fel kellett készülni, mind a delegációs útvonalakon, mind a delegációs helyszíneken, hogy a csendes demonstrálókon kívül megjelenhetnek olyan

személyek is, akik erőszakosan kívánják kinyilvánítani véleményüket, így a bekiabálásokon túl előfordulhat dobálás, esetleg a konvoj szabad mozgásának akadályozása is.

Május 1-jére a munka ünnepe alkalmából elsősorban politikai pártok jelentettek be több rendezvényt a főváros területére. A BRFK Rendészeti Helyettese ismertette ezen rendezvények pontos helyszínét, és időpontját.

A Testület azon kérdésére, hogy milyen biztosítási tevékenységet látott el a rendőrség a panasszal érintett helyszínek (Kálvin tér és Üllői út kereszteződése, Budapest Marriott Hotel, Budai Vár) és időpontok kapcsán, a tájékoztató levél a következőket tartalmazza. A Kínai Népköztársaság látogatásának rendőri biztosítását a 01700-1/82/2012.RTÜK. számon jóváhagyott biztosítási terv alapján hajtották végre. A biztosítást a 69/1997. BM utasítást kiegészítő ORFK Vezetőjének 6/1998. számú utasítása alapján hajtották végre. A Köztársasági Őrezred (a továbbiakban: KÖE) meghatározása alapján az útvonalakon III. biztosítási első miniszterelnök-helyettese magyarországi fokozat szerint, a programhelyszíneken és a szállásnál szintén III. biztosítási fokozatban került végrehajtásra a rendőri biztosítás.

A rendőrség feladata volt, hogy a fővendég személyét és kíséretét, közlekedési eszközeit (azok mozgását), programhelyeit, fizikai támadás ne érhesse, a találkozót a program szerint akadálymentesen lebonyolódhasson.

„A rendőri biztosítás fő feladatai

- A fővendég személyének és kíséretének, összes tartózkodási helyének fizikai védelme,
- a fővendég és kísérete akadálymentes mozgásának biztosítása,
- rendkívüli esemény bekövetkezése esetén a fővendég azonnali eltávozásának lehetővé tétele, a Szolgálati Szabályzat szerinti eljárás, erőátcsoportosítás, tartalék útvonal igénybevétel,
- a fővárosi közlekedés folyamatossága és a közrend fenntartása,
- a III/2. fejezet szerinti célok elérése érdekében, a tárgydőszakra biztosító szolgálat szervezése, vezénylése,
- a Parlament és a Sándor-palota védelme.”

„A Kínai Népköztársaság első miniszterelnök-helyettese magyarországi látogatásánál a rendőri biztosítás körzetei:

- I. ker., Budavári Palota és közvetlen környezete,
- I. ker., Szent György tér 1. szám alatt található Sándor-palota és közvetlen környezete,
- I. ker., Hess András tér 1. szám alatt található Budapest Hotel Hilton és közvetlen környezete,
- I. ker., Szentháromság tér 5. szám alatt található Halászbástya és közvetlen környezete,
- I. és XI. ker., Citadella és közvetlen környezete,
- V. ker., Kossuth Lajos tér I., Parlament és közvetlen környezete,
- V. ker., Parlament hajókikötő és közvetlen környezete,
- XIV. ker., Hősök tere és közvetlen környezete,
- XV. ker., Kavicsos köz 2-4. szám alatt található Magyar-Kínai Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és közvetlen környezete,
- Rákóczi híd, Petőfi híd, Szabadság híd, Erzsébet híd, Lánchíd, Margit híd, Margitsziget, Árpád híd és közvetlen környezete, valamint a sétahajózás útvonala a pesti és a budai oldalon.”

A Kálvin térre és az Üllői útra rendőri biztosítás nem volt szervezve, és Li Keqiangnak, a Kínai Népköztársaság első miniszterelnök-helyettesének nem volt hivatalos programja a Marriott Hotelnél. A rendőri biztosítás a védett vezető programhelyre került megszervezésre, a delegáció biztosításával kapcsolatban rendőri erő a Marriott Hotelnél nem volt.

A Budai Várnál a KÖE parancsnoksága alatt a BRFK állománya programhelyszín biztosítását hajtott végre. A programhelyszínek biztonsági kockázatát figyelembe véve került meghatározásra a tervezett biztosításban résztvevő rendőri erő, hogy a rendezvény akadálymentesen, zavartalanul megtartásra kerülhessen, a KÖE meghatározása szerint.

A programhelyszíneken a KÖE a rendőri biztosítás mellett személybiztosítást hajtott végre. A rendőri helyszínparancsnokok a KÖE helyszínparancsnokainak alárendeltségében hajtották végre feladataikat. Magyarország védett vezetőinek programjával kapcsolatban a Terrorelhárítási Szolgálat látott el személybiztosítási feladatokat.

Az Országos Rendőrfőkapitány – tekintettel az illegális migráció elleni küzdelemre – 2012. április 16-án 00 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2012. május 15-én 24 óráig az ország egész területére fokozott ellenőrzést rendelt el. Az ellenőrzés célja a jogsértő tevékenységek megelőzése, visszaszorítása, felderítése, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása.

A rendőri biztosítás előkészítése során kordonozási feladat végrehajtása vált szükségessé kötélkordon kihelyezésével 2012. április 30-án 9 órára az I. kerület, Hess András tér I. szám alatt található Budapest Hotel Hilton előtt, 14 órára az I. kerület, Szent György tér I. szám alatt található Sándor-palotánál, továbbá 17 órára a XIV. kerület, Hősök terén.

Az KÖE a Parlamenthez személy- és létesítményvédelmi intézkedést adott ki.

Az Rtv. 44. § és a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. 14. §-a alapján a BRFK Közlekedési Főosztály ideiglenes forgalomkorlátozást rendelt el 01000-20497/2012.ált. ügyszámon Budapest, I. kerület, Szentháromság tér teljes területén, Hess András tér teljes területén, Mátyás templomnál körben mindkét oldalon, a Budapest, I., V., XV. kerület Színház utca mindkét oldalán a Szent György tér és a Dísz tér között, Kavicsos köz mindkét oldalán, id. Antall József rakpart (Pesti alsó rakpart) Parlament északi oldali pontoknál, valamint a Budapest, V. kerület, Nádor utca páratlan oldalán a Vértanúk tere és a Zoltán utca között.

A Testület kérte a rendőrséget, hogy bocsássa rendelkezésre a sérelmezett rendőri fellépésről, intézkedésről készült dokumentumokat (pl.: jelentések, biztosítási terv, egyedi utasítás a fokozott ellenőrzés elrendeléséről), videofelvételeket, illetve a rádióforgalmazás anyagát. A Testület ezen kérésére a rendőrség a következőképpen reagált. A Kínai Népköztársaság miniszterelnök-helyettesének magyarországi látogatásával kapcsolatban BRFK Rendészeti Helyettese tájékoztattott, hogy a rendőri biztosítás a 01700-1/82/2012. RTÜK. számon jóváhagyott biztosítási terv alapján került végrehajtásra, mely minősített „Korlátozott terjesztésű!” irat 2022. április 15-ig, „mivel az abból levonható következtetések, illetve a tervben szereplő adatok érvényességi időn belüli nyilvánosságra hozatala, jogosulatlan megszerzése, módosítása vagy felhasználása, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé, valamint az arra jogosult számára hozzáférhetetlenné tétele megzavarja a rendőrség, mint

állami, vagy a közfeladatot ellátó szerv működési rendjét, feladat és hatáskörének gyakorlását és ezáltal közvetve Magyarország törvényben meghatározott érdekeit hátrányosan érinti”. Ezek alapján a BRFK Csapatszolgálati Törzs által készített jelentés, valamint az üzemeltetett eseménynapló, mely a rádióforgalmazást tartalmazza is minősítésre került.

A BRFK Rendészeti Helyettese tájékoztatta a BRFK Hivatalvezetőjét arról is, hogy a „BRFK Hivatala Titokvédelmi, Ügykezelési és Kártérítési Osztály által a nemzeti minősítéssel ellátott iratok a jogosultak számára kiadhatóak”.

A jelentések, a készített RK lapok valamint a videofelvételek kiadására a Rendészeti Helyettes javasolta a BRFK Hivatalvezetőjének a BRFK Bűnügyi Szervek Értékelő Osztályának megkeresését. Rögzítette, hogy korábban már élt megkereséssel az osztály vezetője felé, és kérte, hogy ha a biztosítással kapcsolatban dokumentációval rendelkezik, azokat a határidő betartásával szíveskedjen megküldeni azt közvetlenül a BRFK Hivatala részére. A fokozott ellenőrzés elrendelése a BRFK Hivatalában megtalálható, a Köztársasági Őrezred személy és létesítményvédelmi intézkedése a jogutód szervnél kérhető be. A Közlekedési Főosztály intézkedését a biztosítási terv tartalmazza, így amennyiben a Titokvédelmi, Ügykezelési és Kártérítési Osztály rendelkezésre bocsátja a minősített iratokat, az rendelkezésre áll.

A panaszossal szemben fogantatosított intézkedésekkel kapcsolatosan a tájékoztató levél az alábbi adatokat tartalmazza.

a) A 2012. április 30. 11 óra 45 perc körüli intézkedés.

A Rendészeti Helyettes az intézkedéssel kapcsolatban megkereséssel élt a BRFK Közrendvédelmi Főosztály, valamint a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság felé, a szükséges információk beszerzése érdekében, mivel a központi, delegációval kapcsolatos biztosítással összefüggésben a rendelkezésre álló adatok alapján 2012. április 30-án rendkívüli esemény nem történt, és összesen 2 főt igazoltattak fokozott ellenőrzés keretében.

A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Járőrszolgálati Osztály állománya a 01700-1/82/2012. RTÜK. számú biztosítási tervben foglalt feladatokat hajtotta végre, mint közrendvédelmi mobil alcsoport. A közrendvédelmi mobil alcsoport részére feladatként került meghatározásra a közvetlen előszűrő tevékenység végrehajtása, a bűnügyi információk lereagálása, a gyanús személyek és csoportok igazoltatása, elszigetelése és priorálása. Létrehoztak egy civil ruházatban, rendőrségi jelleg nélküli gépjárművel szolgálatot ellátó 7 fős egységet is, amely közvetlenül a Köztársasági Őrezred irányítása alá tartozott, mint a delegáció előfutója. Feladatuk a konvoj útját akadályozni, megzavarni kívánó, illetve a járműveket közvetlenül támadni szándékozó személyek, események észlelése, az elsődleges intézkedések azonnalos megtétele, illetve a megkezdett intézkedés legrövidebb időn belüli átadása volt az egyenruhás állomány részére.

A meghatározott feladatok végrehajtása során 11 óra 40 perc körüli időben, a delegáció előtt haladva Budapesten, az Üllői út és Kálvin tér találkozásánál figyelmesek lettek egy több személyből álló csoportra, melyben egy személy kifeszített tibeti zászlót tartott. Az eligazítás során felhívták a figyelmet a tibeti szimpatizánsok esetleges megjelenésére, akik az előzőekben már több alkalommal sikeresen zavarták meg a hasonló eseményeket, rendezvényeket. Jelen esetben is tartani lehetett attól, hogy a férfi valamilyen módon

megpróbálja akadályozni a védett személy továbbhaladását, esetlegesen a közvetlen támadás veszélye is fennállt.

Az eligazításon meghatározottak szerint – figyelemmel az Rtv. 12. § (1) bekezdésére – egy r. zászlós (a továbbiakban: Sz. Z. r. zászlós) által vezetett civil egység intézkedést kezdeményezett az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján. A Sz. Z. r. zászlós által készített jelentés szerint, az intézkedés megkezdésekor a szolgálati igazolványának és jelvényének felmutatásával egy időben, jól érthetően közölte nevét, rendfokozatát és beosztási helyét, valamint az intézkedés okát és célját. A Rendészeti Helyettes megjegyezte, hogy a civil egység minden tagjának a nyakában, jól láthatóan el volt helyezve a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvénye. Ennek során felszólította a panaszban is megjelölt N. C.-t, hogy személyi okmányát adja át. Mivel a férfi felszólításra nem válaszolt, valamint a külső személyiségi jegyekből következtetni lehetett a külföldi állampolgárságára, a felszólítást angol nyelven is jól érthetően megismételték. A férfi a felszólításokra nem reagált, valamint egy lépést előre lépve a nála lévő zászlót fejmagasságba emelve eltakarta a felső testét és a „Free Tibet” kifejezést kezdte kiabálni, egyértelművé téve azt, hogy a jogszerű rendőri intézkedésnek nem kívánja magát alá vetni. Azon cselekményével, hogy a tibeti zászlóval eltakarta szinte a teljes felső testét, nagymértékben akadályozta a rendőri intézkedés biztonságos végrehajtását. A folyamatos felszólítások eszközzése mellett – figyelemmel az Rtv. 13. § (3) bekezdésére – az intézkedést akadályozó tárgyat (jelen esetben tibeti zászlót) egy r. főtörzsőrmester (a továbbiakban: N. T. r. főtörzsőrmester) függőleges irányban lehúzta úgy, hogy az még N. C. kezében maradt. Ezt követően az r. főtörzsőrmester ismételt felszólította N. C.-t, hogy hagyja abba a hadonászást. Mivel ennek nem tett eleget az intézkedés alá vont személy, ezért utasította N. C.-t, hogy a nála lévő zászlót helyezze a földre. Ezen felszólításnak N. C. eleget tett. Ekkor érkezett a helyszínre egy r. főtörzszászlós (a továbbiakban: r. főtörzszászlós) által irányított egység, akik rendőri jelleggel ellátott szolgálati gépkocsikkal és bevetési ruházatban teljesítettek szolgálatot. Az intézkedés átvételét megelőzően az Sz. Z. r. zászlós egysége részéről az intézkedés alá vont személy priorálása és ruházatának, csomagjának átvizsgálása még nem történt meg, így ezen szolgálati feladatokat a r. főtörzszászlós egysége hajtotta végre.

A r. főtörzszászlós jelentésében arról számolt be, hogy biztosítási feladattal kapcsolatban részére meghatározták, hogy a védett személy konvoja előtt közlekedve, a fentiekben meghatározott személyekkel szemben a szükséges intézkedéseket tegye meg, a civil egység intézkedése során, azt vegye át és folytassa le. A feladat végrehajtása során észlelte, hogy az Üllői út és Kálvin tér találkozásánál a r. zászlós által irányított civil ruhás egység intézkedést kezdeményez egy személlyel. A számára meghatározottak szerint azonnal megálltak és az intézkedést átvette a r. zászlóstól, azon információval, miszerint a személy – magatartásából következtethetően – a konvoj haladását kívánta megzavarni. Az intézkedés addigi szakaszában érdemi intézkedés nem történt. A gépjárműből történő kiszállás során a r. főtörzszászlós azt tapasztalta, hogy az intézkedés alá vont N. C., a jogszerű rendőri intézkedésnek nem veti alá magát, az intézkedő rendőrök által adott utasításoknak nem tesz eleget. A r. főtörzszászlós amikor az intézkedés alá vont személyhez lépett nevét, beosztási helyét közölve ismételt elmondta az intézkedés okát. Az intézkedés alá vont egyáltalán nem figyelt a hozzá beszélő r. főtörzszászlósra, az utat figyelte és kiabált. Az igazolásra történő felszólításnak csak többszöri ismétlés után tett eleget. Ekkor az intézkedés alá vont személlyel közölték, hogy vele szemben ruházatátvizsgálást fognak fogatosítani az Rtv 29. § (6) bekezdés és 30. § (1) és (2) bekezdés alapján, amelynek biztonságos végrehajtása érdekében kezét az ott lévő oszlopra tették. Ekkor haladt el a delegáció az intézkedés mellett. Az intézkedés alá vont személy ekkor a kezeit az oszlopról elvéve hadonászni kezdett és a „Free

Tibet” kifejezést kiabálta. Cselekményével a ruházátvizsgálás biztonságos végrehajtását nagymértékben veszélyeztette, hangos kiabálásával a kommunikációt zavarta. N. C. viselkedésén csak a többszöri nyomatékos, az esetleges kényszerítő eszköz alkalmazására és az előállítás kilátásba helyezésére történő figyelmeztetés volt hatással. Mivel a védett személy a helyszíntől biztonságos távolságban volt már, ezért a r. főörzszászlós az intézkedés befejezésének érdekében egy r. zászlóst (a továbbiakban: r. zászlós) két fő biztosító kollégával hátrahagyva, visszatért a meghatározott feladat ellátására.

Az r. zászlós az intézkedés befejezése után visszaadta a személyi igazolványt és a nála levő „tárgyakat, eszközöket”, valamint tájékoztatást adott a panasztételi lehetőségekről és azok határidejéről. Ennek során egy állampolgár felvilágosítást kért tőle, melyet az Rtv. 24. § (1) bekezdésére figyelemmel, a tőle elvárható módon megválaszolt. Ezen személlyel – azaz a panaszossal – szemben rendőri intézkedés lefolytatására nem került sor. A panasz szerint a felvilágosítást kérő személy maga a panaszos volt. A panaszos is megerősítette panaszában, hogy az általa kért információkat a megszólított rendőr megadta, azonban annak tartalmi elemeivel ellentétes véleményen volt, így vitába szállt az elhangzottak miatt a rendőrrel. A Rendészeti Helyettes rögzítette, hogy a felvilágosítás kérésével kapcsolatban, az Rtv. említett szakaszában foglaltaknak a r. zászlós eleget tett. Azon tény, hogy a felvilágosítást kérő személy a kapott információkkal kapcsolatban ellentétes véleménnyel, meggyőződéssel rendelkezik, a jelen lévő rendőr terhére nem róható. A kialakult véleménykülönbség miatt az ott lévő rendőr intézkedést nem kezdeményezett, így a Rendészeti Helyettes kizárta az aránytalanságot és a jogalap nélküli intézkedést.

A Rendészeti Helyettes tájékoztatása szerint a fenti napon és időben, a megjelölt helyszínen, a panaszossal szemben rendőri intézkedés nem került foganatosításra. A panaszos a N. C.-vel szembeni intézkedést befejező r. zászlóshoz intézett kérdést, melyre a választ a rendőr megadta, melyet panaszában meg is erősít. A r. zászlós az Rtv. 24. § (1) bekezdésében megfogalmazott követelményeknek eleget tett. A panaszossal szemben rendőri intézkedést nem kezdeményezett, intézkedést vele szemben nem folytatott le. A Rendészeti Helyettes rögzítette, hogy mindezek okán a Testület által feltett kérdésekre válaszolni nem állt módjában, mert azok nem értelmezhetőek.

b) A Marriott Hotelnél 2012. április 30-án 14 óra 30 perckor foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatosan a Rendészeti Helyettes arról nyújtott tájékoztatást, hogy ott BRFK-ra bejelentett rendezvény, valamint a delegációval kapcsolatos programhelyszín nem volt.

A Rendészeti Helyettes a Közrendvédelmi Főosztály állományát utasította a kérdések megválaszolására az intézkedés kapcsán. A tájékoztatásuk szerint a Rendész 1-es hívóval rendelkező r. alezredes utasítást adott a r. főörzszászlós által irányított mobilcsoportnak, hogy jelenjen meg a Marriott Hotelnél, mivel a rendelkezésre álló információk szerint egy személy megzavarta az ott tartott rendezvényt.

Az utasítás alapján a r. főörzszászlós kilenc fővel jelent meg a Marriott Hotelnél. Az épületbe lépve azt tapasztalta, hogy a szálloda biztonsági személyzete egy főt kísér ki a szállodából, aki közölte, hogy a személy megzavarta az ott tartott Kínai Delegáció rendezvényét és ezért rendőri intézkedést kért. Ezen tény alapján a panaszossal közölték, hogy a rendelkezésre álló információk szerint megzavart egy rendezvényt, ezért vele szemben intézkedést kezdeményeznek, melyet a panaszos tudomásul vett. A r. főörzszászlós információgyűjtés

céljából a biztonsági személyzettel tovább kommunikált a pontos történeti tényállás megállapítása érdekében, míg a r. zászlós a kikísért panaszossal szemben kezdte meg az intézkedést. Mivel még mindig a hotel halljában tartózkodtak, a vendégek zavartalan közlekedése, és a hotel rendeltetésszerű működése érdekében megkérték a panaszost, hogy fáradjon az épület mellé. A kérésnek a panaszos eleget tett. Az intézkedés során a panaszos mindvégig együttműködő volt, átadta a személyi igazolványát, majd a vele szembeni ruházátátvizsgálás során is maximális együttműködést tanúsított. Ezen idő alatt r. főtörzszászlós egyeztetett a szálloda biztonsági igazgatójával, aki tájékoztatta őt a panaszos cselekményének részleteiről, melynek során elmondta, hogy a panaszos bement az egyik tanácsterembe, ahol kínai és magyar üzletemberek tartottak rendezvényt, amely nem volt zártkörű. A rendezvényt a panaszos megzavarta és annak lefolytatását oly módon akadályozta, hogy egy tibeti zászlót mutatott fel a résztvevőknek. A rendezvény szervezőinek kérésére a panaszost a tanácsteremből kivezették, majd a szállodából kikísérték.

A kapott információk alapján a r. főtörzszászlós megállapította, hogy a panaszos cselekménye nem alapoz meg további rendőri intézkedést, ezért r. zászlóst utasította, hogy a megkezdett ruházátátvizsgálás befejezését követően az intézkedést fejezze be, a panaszost bocsássa útjára, amely megtörtént. A panaszost tájékoztatták azon tényről is, hogy a rendezvény szervezőinek kérésére a szálloda biztonsági személyzete a panaszost nem fogja visszaengedni a hotel területére. A fenti intézkedésről szóló jelentésben r. főtörzszászlós leírta, hogy a panaszost az intézkedés megkezdésekor tájékoztatták panasztételi lehetőségeiről és a nyitva álló határidőkről.

A panaszossal szembeni rendőri intézkedést a r. főtörzszászlós által irányított mobilcsoport tagjai hajtották végre. A priorálást és a ruházátátvizsgálást a r. zászlós végezte, egy r. törzsrörmester biztosítása mellett.

A Testület azon kérdésére, hogy mi volt a panaszos igazoltatásának és ruházátátvizsgálásának indoka, jogalapja és célja, a Rendészeti Helyettes azt rögzítette, hogy az intézkedő rendőrök birtokában lévő információk szerint, (melyet a helyszínen a panaszos is megerősített) a panaszos „megzavarta a Marriott Hotel tanácstermében éppen zajló üzleti tanácskozást, melynek során esetlegesen jogszabályba ütköző cselekményt is elkövetett”. A helyszínre érkező r. főtörzszászlóstól a szálloda biztonsági személyzete – akik a panaszost a rendezvényről kikísérték – rendőri intézkedést kért. A 01700-1/82/2012. RTÜK. számú biztosítási tervben megfogalmazottak, valamint az eligazítás során elhangzott feladatok figyelembe vétele mellett, az egység az intézkedés megtételére az Rtv. 13. § (1) bekezdésében leírt intézkedési kötelezettség mellett, az Rtv 12. § (1) bekezdésben foglaltak szerint is köteles volt. Az igazoltatást az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a 30. § (1) bekezdése felhatalmazása alapján hajtották végre.

A Rendészeti Helyettes tájékoztatása szerint a panaszossal a r. főtörzszászlós közölte az Rtv. 20. § (2) bekezdésében számára meghatározott adatokat. Elmondta a panaszosnak, hogy az intézkedésre a tanácsteremben elkövetett cselekmény miatt kerül sor, valamint, hogy az intézkedés keretében igazoltatják és ruházátát átvizsgálják. Felhívta továbbá a panaszos figyelmet az országos rendőrfőkapitány által elrendelt, az ország területére kiterjedő fokozott ellenőrzés tényére is.

A panaszos ruházátát egy esetben vizsgálta át az r. zászlós. Az intézkedés befejezése során felhívták a panaszos figyelmét arra, hogy „a cselekményének ismételt elkövetésének

elkerülése érdekében, a tanácskozás szervezőinek kérésére, a Hotel biztonsági személyzete nem fogja beengedni a szállodába a panaszost”.

Az intézkedésben részt vevő rendőrök mindvégig kulturált, tisztelettudó magatartást tanúsítottak, a panaszos pedig végig együttműködött a rendőrökkel.

Az intézkedés alatt a r. főtörzsszázlós a panaszost tájékoztatta a panasztétel lehetőségéről, elmondta, hogy mely szervekhez, illetve, hogy a Testülethez fordulhat panasszal, továbbá a panasz előterjesztésre nyitva álló határidőkről is felvilágosította. A r. főtörzsszázlós a tájékoztatás szó szerinti tartalmára már nem emlékezett.

A Rendészeti Helyettes megjegyezte, hogy az intézkedés befejezése után a panaszos megköszönte a korrekt rendőri intézkedést, amit figyelembe véve ő maga is elégedett volt az intézkedés lefolytatásának körülményeivel.

c) A Rendészeti Helyettes ezt követően rögzítette, hogy a rendelkezésére álló információk szerint a panaszossal szemben 2012. május 1-jén 11 óra körüli időben, a Budai Várban nem történt intézkedés. Kivizsgálás céljából a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság felé élt megkereséssel a Rendészeti Helyettes, tekintettel arra, hogy a központi biztosítással kapcsolatban nem volt megállapítható rendőri intézkedés. A BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság adatai alapján a kerületi állomány sem hajtott végre intézkedést.

A 2012. május 1-jén 12 óra 30 perc körüli időben a Budai Várban a rendőrörse mellett foganatosított rendőri intézkedés kapcsán a Rendészeti Helyettes ugyancsak arról adott számot, hogy a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság felé élt megkereséssel, tekintettel arra, hogy a központi biztosítással kapcsolatban nem volt megállapítható rendőri intézkedés. Hivatkozva a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság kivizsgálására, a Rendészeti Helyettes megállapította, hogy a kerületi állomány nem foganatosított intézkedést a panaszossal szemben.

A fenti két intézkedés a BRFK Csapatszolgálati Törzs EDR forgalmazásáról készült eseménynapló sem tartalmazza, azonban utalás történt arra, hogy a bünyügyi állomány intézkedett, ezért a Rendészeti Helyettes javasolta a BRFK Hivatal vezetőjének a BRFK Bünyügyi Főosztály megkeresését.

Ezután a Rendészeti Helyettes a panaszbeadványban érintett másik két személlyel szembeni intézkedés részleteit ismertette, valamint felsorolta mindazon jogszabályhelyet, amelyek alapján valamennyi intézkedést kezdeményezték.

2) A Testület a megismételt rendőri megkeresésében arra kérte a BRFK vezetőjét, hogy a „korlátozott terjesztésű” minősítéssel ellátott, és a panasz elbírálása szempontjából releváns dokumentumokat bocsássa a Testület rendelkezésére, valamint a Rendészeti Helyettes által meg nem válaszolt kérdésekre – mely kérdések megválaszolására a Rendészeti Helyettes feltételezése szerint például a BRFK Bünyügyi Főosztály rendelkezett információval – nyújtson tájékoztatást.

a) A BRFK Hivatala vezetőjének 2013. január 7-én kelt átiratában arról tájékoztatta az ORFK Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjét, hogy a Testület előadója vegye fel a kapcsolatot telefonon a BRFK Hivatalának előadójával – kizárólag a betekintés rugalmasságát illetően –, hogy végrehajtás módját és időpontját egyeztessék.

b) BRFK Bűnügyi Helyettese 2013. január 16-án kelt levelében az alábbiak szerint tájékoztatta a BRFK Hivatalának vezetőjét, figyelemmel a Rendészeti Helyettes fent ismertetett tájékoztatására és a Testület megkeresésére.

2012. május 1-jén 12 óra 30 perckor a Budai Várban, a rendőrőrs közelében fogatosított rendőri intézkedés kapcsán rögzítette, hogy a panaszossal, N. C.-vel és K. D.-vel szemben a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság beosztottjai intézkedtek. Egy r. törzsőrmesternő és egy r. őrmesternő jelentése szerint a Budai Várban biztosítási feladataik ellátása során észlelték, hogy „két férfi »free Tibet« szavakat kiabálva egy nagy méretű tibeti zászlót maguk elé tartva” a kínai delegáció útvonal környékén. A két rendőrnő megkísérelte intézkedés alá vonni a két személyt, akik azonban megpróbálták kivonni magukat az intézkedés alól. Miközben a két civil ruhás rendőrnő – az intézkedés sikeres és biztonságos végrehajtása érdekében – telefonon erősítést kért, az egyik férfi az útestre feküdt. A konkrét rendőri intézkedést a két férfival szemben a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság helyszínre érkező beosztottja kezdte meg. A rendőrnők jelentése szerint a „két férfi velük szemben kihasználva testi fölényüket, arrogánsan, agresszíven lépett föl, felszólításukra nem voltak hajlandóak megállni sem, így nem volt arra lehetőségük, hogy részükre közöljék a nevüket, rendfokozatukat, szolgálati helyüket”.

Ezt követően a Bűnügyi Helyettes a Marritott Hotelnél 2012. április 30-án történt esettel kapcsolatban rögzítette, hogy ezen a helyszínen a BRFK-ra bejelentett rendezvény, valamint a delegációval kapcsolatos programhelyszín nem volt. A rendelkezésre álló dokumentumok és a panaszos beadványa szerint N. C. a hotelben tartózkodott, akkor amikor a panaszossal szemben intézkedésre került sor, és amikor a panaszost a rendőrök kivezették, akkor „N. tibeti menekültet is minden magyarázat nélkül kitessekelték a szállodából, aki a hall presszójában ült és fogyasztott”. A Bűnügyi Helyettes álláspontja szerint a panaszból „nem állapítható meg, hogy milyen rendőri egység intézkedett N. C.-vel szemben, illetőleg az sem, hogy a nevezettel szemben sor került-e egyáltalán Rtv.-ben nevesített rendőri intézkedés alkalmazására.” A BRFK bűnügyi szervei vonatkozásában nem merült fel adat arra, hogy intézkedésre került volna sor a nevezettel szemben, ilyen dokumentáció nem állt rendelkezésre. A biztosításban irányító szerepet betöltő személyek meghallgatása alapján mindössze az volt megállapítható, hogy a kérdéses napon az Astoria környékén „free Tibet” zászlót lengető csoportosulás volt észlelhető, melynek figyelemmel kísérése céljából ún. bűnügyi mobil egységet küldtek a helyszínre. A Marriott Hotelben történetekkel kapcsolatban a bűnügyi szervek nem rendelkeznek adattal.

c) A fent nevezett két rendőrnő 2013. január 15-én kelt jelentése szerint 2012. május 1-jén a Budai Vár és környékén a „kínai miniszterelnök” (helyesen: miniszterelnök-helyettes) magyarországi látogatásának rendőri biztosításában – civil ruhás bűnügyes állomány tagjaként – vettek részt.

A biztosítás megkezdése előtt a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály vezetője (a továbbiakban: Bűnügyi Osztály vezetője) tartott részükre eligazítást, aki meghatározta a végrehajtandó feladatokat. A feladatkörükbe tartozott, hogy a delegáció

elhaladásának időpontjában a „terület lezárásában” vegyenek részt. Külön felhívták a figyelmüket arra, hogy várható olyan személyek felbukkanása, akiknek a célja a „kínai miniszterelnök” (helyesen: miniszterelnök-helyettes) magyarországi látogatásának megzavarására, ezzel kapcsolatosan fokozott ellenőrzést rendeltek el az adott területekre. Ennek megakadályozása érdekében a Bűnügyi Osztály vezetője felhívta a két rendőrnő figyelmét arra, hogy amennyiben ilyen személyek jelenlétét tapasztalják, akkor őket vonják intézkedés alá, akadályozzák meg azt, hogy a delegáció elhaladását megzavarják.

Az eligazítás alkalmával a Bűnügyi Osztály vezetője a rendőrnők ruházatát, felszerelését ellenőrizte, melyet rendben talált.

A biztosítás során a bűnügyi állománnyal való kapcsolattartás módjáról a mobiltelefon használatot határozták meg.

Az eligazítás befejezését követően a kapott feladatok végrehajtását megkezdték a rendőrnők.

A biztosítás végrehajtása során kiadták az utasítást a terület lezárására, majd később a delegáció a Budai Várból való elvonulást megkezdte. Későbbiekben a feladataik végrehajtása során 10-11 óra körüli időben figyelmesek lettek két olyan személyre, akik „Free Tibet” szavakat kiabálva egy nagy méretű tibeti zászlót maguk előtt tartva haladtak abba az irányba, ahonnan korábban a delegáció érkezett.

Tekintettel arra, hogy a rendőrnőkhöz még nem érkezett el az az információ, hogy a delegáció valamennyi tagja távozott volna, vagy még tartózkodnak a delegáció közül személyek, így a biztosítási tervben foglaltaknak megfelelően, valamint az eligazítás során elhangzottak alapján megkísérelték ezen személyeket intézkedés alá vonni. A két férfi megszólításukat, a rendőri mivoltukra való felhívásukat figyelmen kívül hagyva továbbhaladtak, illetve igyekeztek az intézkedés alól kivonni magukat, így velük szemben a tényleges rendőri intézkedést megkezdeni nem tudtak. „Felmérve azt, hogy a két férfi igyekszik magát kivonni a rendőri intézkedés alól és a sikeres és biztonságos rendőri intézkedés végrehajtásához kellőképpen nem biztosított a rendőri túlerő”, ezért mobiltelefonon haladéktalanul jelentették a történeteket a biztosítási parancsnoknak és az intézkedés végrehajtásához erősítést kértek. „Időközben az egyik férfi teátrális mozdulatokkal az úttestre kifeküdt, ezzel is indokoltá téve a vele szembeni rendőri intézkedést.” Perceken belül a helyszínre érkezett két r. százados, akik a továbbiakban intézkedést kezdeményeztek és folytattak le az úttesten fekvő személlyel szemben.

A két rendőrnő jelentésében megjegyezte, hogy a két férfi velük szemben, „kihasználva testi fölényüket, arrogánsan, agresszíven” lépett föl, felszólításukra nem voltak hajlandóak megállni sem, így lehetőségük sem volt arra, hogy nevüket, rendfokozatukat, beosztási helyüket közöljék velük. Mivel a két férfi egyszerűen nem volt hajlandó jelenlétükről tudomást venni, szavaikra odafigyelni, így rendőri mivoltukat a lehető legrövidebben azzal tudták tudomásukra hozni, hogy a rendőri igazolványukat és jelvényüket felmutatták és a „Rendőrség” szót kimondták.

Tekintettel arra, hogy a tényleges rendőri intézkedést nem ők folytatták le a két férfival szemben, így jogaikról és kötelezettségeikről sem tájékoztatták őket.

3) A rendőrségi iratok között található volt egy RK lap, melynek tanúsága szerint a panaszost 2012. május 1-jén 10 órakor igazoltatták. A cselekmény rövid leírására nem került sor, a panaszos adatait és az intézkedés időpontját tartalmazza az irat. Egy további RK lap is az iratok között volt, T. T. (azaz N. C.) kapcsán. Ezen RK lapon annyi többletinformáció olvasható, hogy az .... kerületben, a T. Á. sétányon került sor az érintett igazoltatására.

4) A rendőrég továbbította a Testület felé három videofelvételt, amelyek közül az egyik a panaszos által sérelmezett Kálvin téri rendőri intézkedés látható, amely felvételen a panaszos nem szerepel és a vele szembeni rendőri kommunikáció nem is azonosítható. A felvételt a Testület az igazoltatott személy panaszra kapcsán ismerteti.

Egy további felvételen a panaszos által nem kifogásolt, ismeretlen személyekkel szembeni igazoltatás látható.

A harmadik felvétel a panaszos által sérelmezett Marritott Hotelnél történt rendőri intézkedést tartalmazza. A panaszos igazoltatása már folyamatban van a felvétel kezdetén. Az hallható, amint a rendőr megkéri a panaszost arra, hogy „a rendezvényre, amire nincs meghívója, ne menjen be”, majd megkezdődik a panaszos adatainak – telefonon keresztül – lekérdezése. A panaszos megkérdezi, hogy a rendezvény zártkörű-e, mire a rendőr úgy reagál, hogy szerinte „mostantól zártkörű lesz”, illetve szerinte azt „mostantól el fogják rendelni”. A panaszos reakciója nem hallható, de az jól kivehető, amint a rendőr a panaszossal közli, hogy a problémát meg fogják oldani, illetve, hogy közös nevezőre fognak jutni. Közben az adatellenőrzés illetve az adatrögzítés folyik, majd ezek után az egyik rendőr – aki a lekérdezést folytatta, és aki korábban is kommunikált a panaszossal – arról tájékoztatja a panaszost, hogy ruházatátvizsgálást fog végezni rajta, és felkéri, hogy ürítse ki a zsebeit. Rendőri kérdésre a panaszos úgy nyilatkozik, hogy közbiztonságra veszélyes eszköz nála nincsen, majd látható a panaszos tényleges átvizsgálása. Végezetül a rendőr megkéri a panaszost, hogy ne menjen vissza a rendezvényre, mire a panaszos megjegyzi, hogy vissza menne oda, de sajnos nem engedik már őt vissza. A panaszostól az hallható a felvétel legvégén, hogy „korrekt eljárás”, majd véget ér a felvétel. A panaszos és a rendőr közötti kommunikáció mindvégig higgadt, kulturált.

III.

A panaszos beadványa kapcsán a Testületnek elsőként azt kellett vizsgálnia, hogy annak előterjesztésére határidőben került-e sor. A Testület ezért az

igazolási kérelem tárgyában az alábbi döntést hozta.

Az intézkedés időpontjában hatályos Rtv. 93. § (1) bekezdése értelmében a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet a Testületnél előterjeszteni. A konkrét esetben a hivatkozott törvényhely első fordulata alkalmazásának volt helye, hiszen megállapítható, hogy a panaszos a sérelmeit már a rendőri intézkedés alkalmával, azzal egy időben felismerte. Ez azt jelenti, hogy a panasz előterjesztésére nyitva álló nyolcnapos határidőt az intézkedés napjától kellett számítani. A sérelmezett rendőri intézkedések közül a 2012. április 30-án történt két intézkedés kapcsán a nyolc napos határidő 2012. május 8-án, míg a 2012. május 1-jei rendőri intézkedésekkel összefüggésben 2012. május 9-én járt le.

A Testület nyilatkoztatta a panaszost arról, hogy konkrétan mikor adta át panaszbeadványát személyesen az Országgyűlés Irodaházában, aki az előterjesztés időpontjaként 2012. május 10-ét jelölte meg. Ennek ellenére a Testület mégis a saját nyilvántartása alapján rögzített előterjesztést vette alapul, nevezetesen a 2012. május 9. napját, **és erre tekintettel a 2012. május 1-jén történt rendőri intézkedésekkel kapcsolatos panaszt határidőben érkezettnek tekintette.**

A 2012. április 30-ai intézkedésekkel összefüggésben azonban – figyelemmel arra, hogy a panasz előterjesztésre nyitva álló határidő 2012. május 8-án járt le – a Testületnek arra is figyelemmel kellett lennie, hogy a panaszos minden egyes vele szembeni intézkedéssel összefüggésben azt adta elő, hogy nem tájékoztatták a rendőri intézkedéssel szembeni panaszlehetőségről.

A rendőrség tájékoztatása szerint 2012. április 30-án 11 óra 45 perc körüli időben az Üllői út Kálvin tér találkozásánál a panaszossal szemben konkrét rendőri intézkedésre nem került sor, a panaszos ez alkalommal mindössze felvilágosítást kért egy rendőri intézkedésről, ezért a Rendészeti Helyettesnek a panaszossal szembeni rendőri intézkedés hiányában nem állt módjában a Testület által feltett kérdésekre – így a panasztétel lehetőségéről való felvilágosítás megtörténte – válaszolni, mert azon kérdések számára nem voltak értelmezhetőek.

Az ugyanezen a napon a Marriott Hotelnél fogatanosított rendőri intézkedés kapcsán a rendőrség arról nyújtott tájékoztatást, hogy az eljáró rendőr az intézkedés kezdetén tájékoztatta a panaszost a panasztétel lehetőségéről, elmondta, hogy mely szervekhez, illetve, hogy a Testülethez fordulhat panasszal, továbbá az előterjesztésre nyitva álló határidőkről is felvilágosította.

Mint látható a rendőrség az egyik eset kapcsán információt nem szolgáltatott, míg a másik esetet illetően a panaszosétól eltérően, a panasztételről való kioktatás megtörténte számolt be. Meg kell jegyezni, hogy az utóbbi intézkedéssel összefüggésben a rendőrség bocsátott rendelkezésre videofelvételt, amely nem tartalmazza ugyan a teljes intézkedést, mégis nem lehet figyelmen kívül hagyni azon tényt, hogy a felvételen nem hallható a panasztétel lehetőségéről szóló tájékoztatás.

A rendelkezésre álló adatok alapján – azok ellentmondó volta okán – nem volt kétség kívül megállapítható egy esetben az, hogy a panaszos kapott-e tájékoztatást a panasztétellel összefüggésben. A másik esetben pedig erre nyilvánvalóan nem került sor, annak ellenére – még ha konkrét intézkedés nem is történt –, hogy a panaszos és a rendőrök között az Rtv.-ben foglalt felvilágosítási kötelezettség teljesítése érdekében létrejött párbeszéd mindkét fél elmondása szerint „vitába” fulladt, és ezen körülményt tekintve a Testület álláspontja szerint elvárható lett volna a rendőrök részéről a panasztételre kiterjedő tájékoztatás.

Mindezeket a Testület a panaszos késedelmét kimentő körülményként értékelte, ezért pedig az igazolási kérelemnek helyt adott, a beadványt határidőben érkezettként befogadta, és érdemben vizsgálni kezdte.

IV.

A panaszos által előadott sérelmek kapcsán a Testületnek mindenek előtt abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az Rtv. rendelkezései értelmében a panaszbeadvány mely részének vizsgálatára rendelkezik-e jogszabályi felhatalmazással.

A Testület eljárását Rtv. a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az – intézkedéskor hatályos – Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A konkrét esetben a panaszos olyan kifogásokat is megfogalmazott, amelyek civil személyektől – nevezetesen egy rendezvény szervezőitől és egy hotel biztonsági embereitől – szenvedett el, amely személyek magatartásának felülvizsgálatára a Testület nem bír felhatalmazással. **Mindezek okán a Marriott Hotelben, nyilvánvalóan nem intézkedő rendőröktől elszenvedett sérelmek kivizsgálása kapcsán a Testület hatásköre hiányát állapította meg.**

A Testület a panaszbeadvány, valamint a hatáskörére vonatkozó rendelkezések alapján vizsgálata tárgyává tette ugyanakkor a panaszban említett négy rendőri fellépést, intézkedést úgy, hogy a panasz-kiegészítésben foglaltakat az egyes intézkedések körülményeként, de nem új panaszként értékelte. A ismételten szükséges kitérni arra, hogy a panaszbeadványban szereplő további két személlyel szembeni rendőri intézkedések jogszerűségét a Testület külön panaszeljárásban vizsgálja ki.

A Testület a panaszeljárás során arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogból levezethető személyi integritáshoz, a IX. cikk szerinti szabad véleménynyilvánításhoz, és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a panaszossal szemben 2012. április 30-án 11 óra 45 perc körüli időben Budapesten, a Kálvin tér – Üllői út kereszteződésében történt rendőri intézkedést értékelte, és azzal kapcsolatban az alábbiakat állapította meg.

A panaszos panaszbeadványában arról számolt be, hogy egy tibeti menekült a fenti helyszínen véleményének kívánt hangot adni a Magyarországra érkező kínai miniszterelnök-helyettes előtt oly módon, hogy az őt szállító kocsit konvoj előtt egy tibeti zászlót kívánt lengetni a hazáját ért emberjogi atrocitások miatt. A menekültet igazoltatni kezdték, majd zászlóját elkérték, amely intézkedés alatt érkezett a helyszínre a panaszos és felvilágosítást kért a rendőröktől a történetekről, tudatva velük, hogy az intézkedés alá vont férfi jogszerűen járt el. A panaszos előadta, hogy az intézkedő rendőrök „nem adtak helyt” panaszának, hanem vitába keveredtek vele és a tibeti menekülttel, majd a konvoj elhaladása után visszaadták a zászlót és elmentek. A rendőrök kilátásba helyezték előállításukat arra az esetre, amennyiben nem hagyják abba tiltakozásukat, valamint a helyszín elhagyására szólították fel őket. A panasz-kiegészítésben a panaszos azt a többletinformációt közölte, hogy ez alkalommal őt igazoltatták, úgy, hogy azt semmivel nem indokolták.

Itt szükséges megjegyezni, hogy a Budapesti Rendőr-főkapitányság nem küldte meg a Testületnek a kínai miniszterelnök-helyettes látogatása kapcsán érvényben levő, „korlátozott terjesztésű” minősítéssel ellátott biztosítási tervet, valamint az esetek kapcsán keletkezett jelentéseket, így az egyes esetek kapcsán tájékoztatást a BRFK Rendészeti Helyettese nyújtott. A Rendészeti Helyettes arról nyújtott felvilágosítást, hogy a kínai miniszterelnök-helyettes magyarországi látogatása okán egy közrendvédelmi mobil alcsoport részére feladatként határozták meg a közvetlen előszűrő tevékenység végrehajtását, a bűnügyi információk lereagálását, a gyanús személyek és csoportok igazoltatását, elszigetelését és priorálását. Létrehoztak egy civil ruházatban, rendőrségi jelleg nélkül szolgálatot teljesítő hét fős egységet, amely a delegáció előfutója volt, és amely egység feladata a konvoj útját akadályozni, megzavarni kívánó, illetve a járműveket közvetlenül támadni szándékozó személyek, események észlelése, az elsődleges intézkedések megtétele, illetve az intézkedések mihamarabbi átadása az egyenruhás állomány részére.

A rendőrségi iratok megegyeznek a panasszal a tekintetben, hogy a rendőrök a megjelölt helyen és időben egy tibeti menekültet vontak rendőri intézkedés alá, mert ott, egy több személyből álló csoportra lettek figyelmesek, amely csoportban egy személy kifeszített „tibeti zászlót tartott”. A panaszos ezen intézkedés közben jelent meg, és felvilágosítást kért az intézkedő rendőrtől, amit – a Rendészeti Helyettes tájékoztató levele szerint – az Rtv. 24. § (1) bekezdésére figyelemmel, a tőle elvárható módon megtett. A rendőrségi tájékoztatást szerint a panaszossal szemben rendőri intézkedést nem fogantatosítottak. A rendőrség álláspontja szerint maga a panaszos is megerősítette panaszában azt, hogy az általa kért információt az intézkedő rendőr megadta, azonban annak tartalmi elemeivel nem volt megelégedve, és vitába szállt a rendőrrel az ellenétes véleménye miatt. Meg kell jegyezni, hogy a panaszos – szemben a rendőrségi nézőponttal – nem rögzített olyan körülményt a beadványában, miszerint az általa kért információt az intézkedő rendőr megadta, mindössze annyit adott elő, hogy az intézkedő rendőrtől tájékoztatást kért a történetről és tudomásukra hozta azon véleményét, miszerint a menekült jogszerűen járt el. A panaszos ezen túl előadta, hogy „nem adtak helyt” panaszának, valamint hogy vitába keveredtek a rendőrökkel. Azt tehát sehol sem állította a panaszos, hogy megkapta volna a rendőröktől azt az információt, amit tőlük kért.

A Rendészeti Helyettes tájékoztató levelében úgy foglalt állást, hogy az intézkedő rendőr eleget tett az Rtv. 24. §-ában foglalt kötelezettségének, és úgy ítélte meg, hogy nem róható a rendőr terhére azon tény, hogy a felvilágosítást kérő panaszos ellenétes véleményt képviselt.

Fontos kiemelni azon sajnálatos körülményt, hogy – noha a Rendészeti Helyettes megállapította azt, hogy az intézkedő rendőr megadta a tőle elvárható felvilágosítást a panaszosnak, azaz eleget tett a jogszabályi kötelezettségének – az egyáltalán nem ismert, hogy a felvilágosítás milyen tartalmú volt, illetve, hogy mire terjedt ki. Az sem egyértelmű, hogy mi volt a rendőrségi álláspont, és mi volt a véleménykülönbség a rendőrség és panaszos között. A panaszbeadványból az kiderül, hogy a panaszos azon álláspontját hangoztatta, hogy a tibeti menekült jogszerűen járt el, amiből a Testület arra következtetett, hogy ez és az ezzel szemben álló rendőrségi vélemény volt a konfliktus oka. Ugyanakkor – mint ahogy fentebb már utalás történt rá – a rendőrség nem hozta a Testület tudomására azt, hogy mit közöltek a panaszossal a rendőri intézkedés jogalapjaként, azaz mi volt a felvilágosítás tartalma.

A Testület a rendőri intézkedésről birtokában lévő felvétel alapján sem tudta ezt megállapítani, tekintve, hogy a felvétel nem teljes, és nem tartalmazza a rendőr és a panaszos párbeszédét.

Mindezek alapján a Testület a rendőrség felvilágosítását nem tartotta elégségesnek, ezért elfogadva a panaszos állítását, megállapította a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.

2) A panaszos következő panaszaként a Marriott Hotelnél 2012. április 30-án 14 óra 30 perckor tapasztalt rendőri fellépést ismertette a Testülettel. Ekkor a panaszost megakadályozták abban, hogy magyar-kínai üzletemberek számára megrendezett konferencián csendben egy tibeti zászlót tartson a kezében a részt vevők szeme láttára, hiszen a hotel és a rendezvény szervezői, biztonsági emberei a rendezvényről erőszakkal elvezették, amelyet egy rendőri intézkedés követett.

a) A Testület először a panaszos igazoltatását értékelte, amelynek okát a panaszbeadványa kiegészítése szerint a rendőrök nem jelölték meg. A panaszos az eset kapcsán maga is előadta, hogy a rendőri intézkedést megelőzően egy tibeti zászlót mutatott fel a fenti rendezvény közönsége felé, amit civil ruhás emberek akadályoztak meg, amit rendőri intézkedés, azaz igazoltatása és ruházata átvizsgálása követett a szálloda halljában, majd a szálloda előtt.

A rendőrségi tájékoztatás szerint – a már említett mobilcsoport – a Marriott Hotelnél való megjelenésre kapott utasítást, mivel olyan információk birtokában volt a rendőrség, hogy egy személy az ott tartott rendezvényt megzavarta. Az utasítás szerint a helyszínre érkező rendőrök megérkezésekor a szálloda biztonsági embere a szállodából egy főt kísért ki és rendőri intézkedést kért ellene, mondván, hogy megzavarta a Kínai Delegáció rendezvényét. Ezt követően az egyik intézkedő rendőr információgyűjtésbe kezdett a tényállás megállapítása végett, egy másik rendőr pedig megkezdte a panaszossal szembeni intézkedést, amelynek végrehajtásához – a szálloda vendégeinek zavartalan közlekedése érdekében – megkérte a panaszost, hogy fáradjon a szálloda elé.

Azaz a panaszos igazoltatásának, majd ruházata átvizsgálásának indoka a panaszos által tanúsított, a Marriott Hotel tanácstermében éppen zajló tanácskozás megzavarása volt, „amelynek során esetlegesen jogszabályba ütköző cselekményt is elkövethetett”. A rendőrségi adatok között az is szerepel, hogy miután az egyik rendőr az információgyűjtést elvégezte, és a panaszos konkrét magatartását megismerte – azaz, hogy a rendezvény megzavarása abban merült ki, illetve annak lefolytatását oly módon akadályozta, hogy egy tibeti zászlót mutatott fel a résztvevőknek –, megállapította, hogy a panaszos cselekménye további intézkedést nem alapoz meg, és utasította a panaszossal intézkedő rendőrt arra, hogy a megkezdett ruházataátvizsgálás után az intézkedést fejezze be, a panaszost engedje szabadon.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése pedig a rendőr intézkedési kötelezettségével kapcsolatosan a következőket rögzíti: rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. A Szolgálati Szabályzat 4. § (3) bekezdése – amely az Rtv. előírásait egészíti ki – a

következőket mondja ki: A rendőr meghatározott szolgálati feladat végrehajtása során észlelt vagy tudomására jutott kisebb súlyú jogsértő cselekmény esetén a meghatározott szolgálati feladatának teljesítését folytatja, azonban a szolgálati előjárónak történő jelentéssel vagy a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv ügyeletének értesítésével köteles intézkedést kezdeményezni. A rendőr az életet, testi épséget és a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető magatartás észlelése esetén köteles intézkedni.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése tartalmazza az igazoltatás alapjául szolgáló indokokat. Ezen bekezdés a) pontja kimondja, hogy rendőr a feladata ellátása során „igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani”.

A Testület megítélése szerint a rendőrség birtokában levő elsődleges információk és az általuk a helyszínen elsőként megtapasztalt körülmények alapján – azaz, hogy a panaszos megzavarta a Kínai Delegáció rendezvényét, ami miatt egy személy vele szemben rendőri intézkedést kért – a jogsértő cselekmény elkövetésének gyanúja felmerülhetett, ezért az eljáró rendőrök a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, és bűnmegelőzési célból jogszerűen döntöttek a panaszos igazoltatása mellett.

Mindezek okán jogszerűen került sor az Rtv. 13. §-a alapján a rendőri fellépésre a Marriott Hotelnél, és ezen túlmenően az Rtv. 29. §-a megfelelő jogalapot teremtett panaszos azonosításhoz, ami által pedig nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A panaszos jelezte, hogy ruházatátvizsgálásra is sor került az igazoltatása alatt.

A rendőrség a Testület megkeresése alapján a panaszos ruházata átvizsgálása indokaként úgyszintén a panaszos által tanúsított, fent ismertetett – rendezvényt megzavaró – magatartását jelölte meg.

Tényként rögzíthető az – a rendőrségi videofelvétel tartalmára figyelemmel –, hogy az intézkedő rendőr, aki egyébként higgadtan, kulturáltan folytatta le az intézkedést, noha közölte panaszossal a ruházatátvizsgálás tényét, annak célját, indokát nem jelölte meg.

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőrök elsődleges – a panaszos magatartására vonatkozó – információi alapján, figyelemmel az ismertetett jogszabályi felhatalmazásra, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása és a jogsértő cselekmény gyanújára tekintettel, **a panaszos ruházatának átvizsgálása nem volt jogszerűtlen, ami által nem sérült a panaszos személyi integritáshoz való joga. Ugyanakkor azon tény, hogy a ruházatátvizsgálás célját nem közölték a panaszossal, a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét eredményezte.**

3) A következő sérelmezett eset időpontjaként a panaszos a 2012. május 1-jén 11 óra körüli időt, helyszíneként pedig a Budai Várban a Sándor palotához vezető utat jelölte meg. A panaszos előadta, hogy ő egy tibeti menekült társaságában az úttest két oldalán lévő járdán – ahol egyébként több kínai is jelen volt zászlóval a kezükben – tartózkodott abból a célból, hogy a kínai delegációval szembeni tiltakozásuk jeleként tibeti zászlót mutassanak a konvoj felé. A helyszínre érkezéstől kezdődően több tucat rendőr – civil- és egyenruhás – volt ugyanezen a helyszínen, majd a kínai konvoj elhaladásakor fokozott rendőri jelenlét támadt a panaszos és a tibeti menekült körül, amit igazoltatásuk követett, amely igazoltatás okát nem közölték a rendőrök. A panaszos részletezte a vele szembeni intézkedést, miszerint a rendőr a kezéből kivette a tibeti zászlót, mondván, hogy az intézkedés alatt nála kell, hogy legyen, majd átvizsgálták a panaszost és a zászlót is, valamint a kameráját is át kellett adnia. A panaszos hozzátette, hogy a rendőr arra is felszólította, hogy a tibeti zászlót tegye zsebre és azt onnan ne is vegye elő. A delegáció elhaladásakor, amikor a panaszos azt kiáltotta „Free Tibet”, felszólították, hogy ne kiabáljon, mert megsüketülnek.

A Rendészeti Helyettes tájékoztatása szerint a 2012. május 1-jén 11 óra körüli időben nem történt rendőri intézkedés a panaszossal szemben a Budai Várban. Mivel a központi biztosítással kapcsolatban nem volt megállapítható rendőri intézkedés, ezért a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság felé is megkeresés történt, amely állomány – adatai alapján – szintén nem hajtott végre intézkedést. A Rendészeti Helyettes javasolta a BRFK Hivatal vezetőjének a Bűnügyi Főosztály megkeresését. A Testület ismételt rendőrségi megkeresésére a BRFK továbbra sem – így a Bűnügyi Főosztály sem – szolgáltatott a szóban forgó intézkedéssel összefüggésben információt.

A rendőrség tájékoztatásával szemben, ugyanakkor a panaszbeadvánnyal megegyezően a panaszos által megküldött videofelvétel azt igazolja, hogy a panaszossal szemben valóban sor került a rendőri intézkedésre. Ezt támasztja alá a rendőrség által megküldött első iratcsomag között szereplő RK lap, amelyen ugyan nem szerepel az, hogy a panaszossal szemben hol került sor és milyen intézkedésre, ugyanakkor az tény, hogy őt 2012. május 1-jén 10 órakor igazoltatták. Ezen RK lap mellett – azzal egy A4-es lapra másolva – küldte meg a panaszbeadványban említett egyik tibeti menekült igazoltatásról készült RK lapot is a rendőrség, mely szerint 2012. május 1-jei 10 óra 15 perces intézkedés helyszíne az ..., Tóth Á. sétány, azaz Budai Vár Dísz terére vezető volt.

A Testület tényként fogadta el a panaszos által előadottakat, azaz igazoltatásának megtörténtét. A panaszos által továbbított, az intézkedésről készült felvételrészlet egyértelműen bizonyítja a panaszos által előadottak azon részét, miszerint őt az intézkedő rendőr arra kérte, hogy a tibeti zászlóját tegye zsebébe és tartsa ott, ahogy azt is, hogy kameráját elkérték tőle a körözési nyilvántartásban való ellenőrzés végett. Az intézkedéssel indokával kapcsolatos információt a panaszossal – felvételen – nem közölt a rendőr.

Mindezek alapján elfogadva a panaszos előadását, megállapítható, hogy rendőri intézkedés történt a szóban forgó helyen és időben, ugyanakkor annak indokát, célját nem hogy a panaszossal nem közölték az intézkedő rendőrök, de még a Testület számára sem bocsátott rendelkezése érdemi információt a rendőrség.

Itt szükséges emlékeztetni a Testület azon gyakorlatára, ami úgy szól, amennyiben a rendőrség a panasz tartalmának megismerését követően nem cáfolja a panaszos által előadottakat, úgy a Testület a döntését a panaszosi állításra alapozza. A Testület a rendőrség

ismételt megkeresése útján kívánt további adatot beszerezni ahhoz, hogy a bizonyítékok között megtapasztalt ellentmondást fel tudja oldani. Ennek ellenére az ellentmondást a rendőrség nem oldotta fel, és noha a Rendészeti Helyettes cáfolta azt, hogy rendőri intézkedést foganatosítottak volna, mégis kétségei merültek fel a Testületnek a panaszosi videofelvétel és a rendőrségi RK lap alapján, amely kétségek feloldására a rendőrség közreműködését teljes körűen nem tapasztalta. **A Testület ezért a rendelkezésre álló adatok alapján a panaszos állítását fogadta el az álláspontja kialakításakor, és arra következtetett, hogy a mindenféle jogalapot és a rendőrség által meg nem nevezett, jelölt indokot nélkülöző rendőri intézkedés sértette a panaszos személyes adatok védelméhez, tisztességes eljáráshoz való jogát és a véleménynyilvánítás szabadságát.**

4) A panaszos utolsó esetként egy, szintén a Budai Várban tapasztalt, két rendőrő által végrehajtani megkísérelt intézkedést sérelmezett, nevezetesen, hogy nem azonosították magukat, hogy nem közölték az intézkedés okát, és csak „erőtlenül, szakszerűtlenül” próbálták a panaszos két menekült társától a tibeti zászlót elvenni. A panasz-kiegészítés szerint a panaszost nem igazoltatta a két rendőrő. A panaszos mégis sérelmezte a szakszerűtlen intézkedést, illetve a rendőrők öltözetével, valamint az általuk – nem rejtett módon történt – löfgyverviseléssel kapcsolatos kétségeit is megfogalmazta.

A BRFK Bűnügyi Helyettese arról informálta a Testületet, hogy a panaszossal és két tibeti menekült társával szemben a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság beosztottjai intézkedtek, azaz két rendőrő a kínai delegációval kapcsolatos biztosítási feladataikat hajtották végre, amikor azt észlelték, hogy két férfi „free Tibet” kiabál és nagy méretű tibeti zászlót tart a kezében. A két rendőrő megkísérelt intézkedést foganatosítani, sikertelenül, és végül az általuk hívott erősítés, nevezetesen a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság beosztottja kezdett a két férfival szemben konkrét intézkedést.

A Testületnek elsőként arra a kérdésre kellett választ adnia, hogy a rendőrők cselekménye értékelhető-e rendőri intézkedésként. A Testület pedig ezen kérdésre egyértelműen igennel felelt, az alábbiak szerint.

Maguk az intézkedő rendőrők – a Testület ismételt megkeresése után készített – jelentésükben arról adtak számot, hogy a tárgyi időben a Budai Várban a kínai miniszterelnök-helyettes magyarországi látogatásának megzavarásának megakadályozása volt a feladatuk, amire tekintettel azt az utasítást kapták, hogy amennyiben ilyen eseményt tapasztalnak, akkor kezdeményezzenek intézkedést és akadályozzák meg a delegáció továbbhaladásának megzavarását. A rendőrők ezért, amikor arra lettek figyelmesek, hogy két személy – kezükben tibeti zászlót tartva – azt kiáltja, „free Tibet”, megkísérelték intézkedés alá vonni őket.

A panaszos által megküldött felvétel alapján – noha a BRFK Bűnügyi Helyettese álláspontja szerint a konkrét intézkedést a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság vezetője kezdte meg – szintén megállapítható, hogy nyilvánvalóan megkezdte a rendőri intézkedést a két rendőrő mind a panaszossal, mind pedig a két tibeti menekült férfival szemben, akkor, amikor többszöri „Állj” felszólítással meg kívánták akadályozni a három személy továbbhaladását. A rendőri intézkedés tényét támasztja alá a rendőrők által – még ha az határozatlan és eredménytelen is volt – adott utasítások, így a kamerahasználat abbahagyására való felszólítások, a továbbhaladás megakadályozására, a zászló eltételére és elvételére vonatkozó felhívások és mozdulatok, illetve a hangos véleménynyilvánítás megtiltása.

Mindezek okán figyelemmel arra, hogy a rendőrök mind a panaszossal, mind a két tibeti menekülttel intézkedést kezdeményezett a Testület vizsgálta a szolgálati fellépés módját, valamint a fegyverviseléssel és a ruházattal kapcsolatos észrevételt.

a) A panaszos kifogásolta, hogy a két rendőr többször kérése ellenére sem közölte a rendőri mivoltot, nem azonosította magát és az intézkedésük indokát sem közölte.

A rendőrök jelentése szerint a két tibeti férfi és a panaszos a felszólításaiknak nem tett eleget, amit egyébként a panaszbeadvány és az intézkedést rögzítő felvétel is igazol. A rendőrök azt jelentették, hogy a két férfi velük szemben, „kihasználva testi fölényüket, arrogánsan, agresszívan” lépett föl, felszólításukra nem voltak hajlandók megállni sem, így lehetőségük sem volt arra, hogy nevüket, rendfokozatukat, beosztási helyüket közöljék. Mivel nem voltak hajlandók tudomást venni a jelenlétükről, ezért a rendőri mivoltukat a lehető legrövidebben úgy tudatták igazolni, hogy rendőri igazolványukat és jelvényüket felmutatták és a „Rendőrség” szót kimondták.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Ezeknek a rendelkezéseknek a Testület garanciális jelentőséget tulajdonít, hiszen az így kapott tájékoztatás alapján kerül az intézkedés alá vont személy olyan helyzetbe, hogy képes legyen megítélni a rendőri fellépés jogszerűségét, és megfelelően tudjon élni a panaszhoz és a jogorvoslathoz való jogával. Mint látható Szolgálati Szabályzat további kötelezettséget ró a polgári ruhában intézkedő rendőrről, amikor úgy fogalmaz: polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.

A panaszos által készített felvétel tanúsága szerint az intézkedést az egyik rendőr úgy kezdte meg: „Legyenek szívesek megállni.” A másik rendőr közvetlenül ezután – miközben vélhetően erősítést kérve telefonált – azt mondta a panaszosnak, hogy „ne kamerázzon”. Mindezek után – szemben a rendőri állítással – nem tapasztalható olyan képsor, amelyen a rendőrök az azonosításukkal, illetve az intézkedés okával összefüggésben bármit is közölnének, és erre még az erősítés megérkezésekor, az intézkedés végén sem került sor. Egy

esetben, az egyik rendőr – többszöri panaszosi kérést követően – annyit tett, hogy a farmnadrágja zsebére tűzött jelvényét hanyagul felbillentette.

Egyértelműen megállapítható, hogy a két civil ruhás rendőrnő sem az intézkedés kezdetén, amikor még nem láthatták, hogy a panaszos és társai milyen magatartást fognak tanúsítani, illetve, hogy esetlegesen felszólításaiknak nem fognak eleget tenni, sem később, így az intézkedés végén sem közöltek az azonosításukkal és az intézkedésükkel kapcsolatosan semmiféle adatot. Holott nyilvánvaló – azon túl, hogy erre jogszabály kötelezte őket –, hogy ha ezt a rendőrök megkísérelték, azaz bármilyen az intézkedés indokával kapcsolatos és az azonosíthatóságukkal kapcsolatos adatot a panaszos tudomására hoznak, az pozitívan hatott volna a rendőri intézkedés eredményességére.

A Testület nem fogadta el a rendőrnők érvelését, különösen azért sem, mert határozatlan magatartásuk és szakszerűtlen fellépésük nagyban hozzájárult a rendőri intézkedés eredménytelen és részben befejezetlen voltához. **A Testület ezért megállapította, hogy a rendőri szolgálati fellépés módja és a megtapasztalt szakszerűtlen rendőri eljárás súlyosan sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.**

b) A panaszos kifogásolta a rendőrök ruházatát, valamint azt, hogy szolgálati fegyverüket mindenféle rejtés nélkül, jól látható, figyelemkeltő módon viselték.

A intézkedő rendőrnők jelentésükben mindössze annyit közöltek, hogy az eligazítás alkalmával a Bűnügyi Osztály vezetője ruházatukat, felszerelésüket ellenőrizte és azt rendben találta.

Ezzel kapcsolatos szükséges utalni arra, hogy mind az Rtv.-ből, a Szolgálati Szabályzatból és az a Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. (OT 6.) ORFK utasításból (a továbbiakban: 10/2010. ORFK utasítás) az következik, hogy a rendőr szolgálatát egyenruhában vagy polgári ruházatba látja el. A 10/2010. ORFK utasítás kimondja, hogy hivatásos állomány tagjait egyenruhás, vegyes ruhás, polgári ruhás normatípusokba kell besorolni, amely normatípusok ruházati cikkei a Rendelet 1. melléklete határozza meg. Ugyanezen utasítás 19. és 20. pontja – a polgári ruha viselésének rendjének előírásai között – kimondja: közterületen és hivatali helyiségekben a szolgálati követelménynek megfelelő tiszta és kulturált polgári öltözet viselendő, kivéve ha a bűnügyi szakterületen operatív munkát ellátók szolgálati feladata ettől eltérő öltözet viselését teszi szükségessé. Az állományilletékes parancsnok a polgári ruhás állomány részére egyes ruházati elemek viselését korlátozhatja. Mindezek alapján az általános jellegű előírás tehát a szolgálati követelménynek megfelelő tiszta és kulturált polgári öltözet viselése. Megjegyzendő, hogy a vizsgált esetben arra vonatkozó adat nem volt a Testület birtokában, hogy az állományilletékes parancsnok az egyes ruházati elemek viselését korlátozta volna, vagy, hogy a rendőrnők szolgálati feladata a fenti követelménytől eltérő öltözet viselését tette szükségessé.

A fegyverviseléssel kapcsolatban a Szolgálati Szabályzat 96. § (1) bekezdése szerint a szolgálati lőfegyver szolgálatban nyíltan is viselhető, szolgálaton kívül csak rejtett módon hordható. A Szolgálati Szabályzat szolgálati fegyver viselésével kapcsolatos rendelkezéseit egészíti ki a szolgálati lőfegyverek, lőszer, robbanóanyagok és pirotechnikai eszközök tárolásának biztonságtechnikai követelményeiről, a fegyverek kezelésének, nyilvántartásának, őrzésének és ellenőrzésének szabályozásáról szóló 9/1998. (III. 26.) ORFK utasítás [a

továbbiakban: 9/1998. (III. 26.) ORFK utasítás]. Ennek 44.-45. pontja szerint a rendőr szolgálati lőfegyverét kizárólag szolgálatban viselheti. Ezen utasítás alkalmazása szempontjából a viselés a rendszeresített pisztolytáskában, hordszíjon, mások által is látható hordmód. A vezető (parancsnok) a feladatok jellegétől függően elrendelheti a rejtett, mások által nem látható hordmód alkalmazását. Polgári ruhában teljesített szolgálat esetén, valamint a rendőr által szolgálaton kívül magánál tartott szolgálati lőfegyver hordmódja minden esetben rejtett. A 9/1998. (III. 26.) ORFK utasítás világosan fogalmaz akkor, amikor a polgári ruhában szolgálatot teljesítő rendőr esetében a szolgálati lőfegyver viselését rejtett módúként írja elő.

A Testület rendelkezésére álló felvétel alapján megállapítható, hogy a polgári ruházatot viselő rendőrök a szolgálati fegyverüket mindenki számára jól láthatóan, kívül hordva feltűnően viselték. Az tehát nyilvánvaló, hogy a rendőrök fegyverviselése nem felelt meg a 9/1998. (III. 26.) ORFK utasítás előírásának, és egyébként arra a rendőrök ruházata arra nem is volt alkalmas. Mindezek okán – mivel tehát maga a ruházat nem volt alkalmas a szolgálati fegyver elrejtésére – a Testület megállapította, hogy rendőrök ruházata nem felelt meg a 10/2010. ORFK utasításban elrendelt „szolgálati követelménynek megfelelő tiszta és kulturált polgári öltözet” viselésének követelményének.

A Testület a megtapasztalt szakszerűtlenség okán a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét állapította meg.

IV.

A Testület a panaszban sérelmezett intézkedések jogszerűsége kérdésben több pontot érintően alapjogsérelmet látott indokoltnak megállapítani. A Testület így megállapította, hogy a 2012. április 30-ai rendőri felvilágosítás elégtelensége okán sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, ugyanakkor az ugyanezen a napon, a Marriott Hotelnél történt intézkedés kapcsán a panaszos igazoltatására és ruházata átvizsgálására jogszerűen került sor. A 2012. május 1-jén történt első rendőri intézkedés kapcsán a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőri intézkedés mindenféle jogalapot nélkülözött, ami sértette a panaszos személyes adatok védelméhez és tisztességes eljáráshoz való jogát, továbbá a véleménynyilvánítás szabadságát. Az ugyanezen a napon, és úgyszintén a Budai Várban kezdeményezett intézkedés kapcsán pedig úgy ítélte meg, hogy a rendőrök szolgálati fellépése, polgári ruházata és szolgálati fegyverük viselése nem felelt meg az előírásoknak, ami miatt szükségszerű volt megállapítani azt, hogy a szakszerűtlen intézkedés sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

A megállapított sérelmek súlyossága indokoltta azt, hogy a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – megküldje az országos rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2013. február 27.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET